

UZASADNIENIE

Decyzją z 10.09.2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. stwierdził, że M. L. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 7.04.2015 r. do 3.07.2015 r., jako osoba wykonująca umowę zlecenie u płatnika składek Centrum (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P. i jednocześnie ustalił dla M. L. podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i zdrowotne w wysokości:

- maj 2015 r. 1110 zł na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i 985 zł na zdrowotne,
- czerwiec 2015 r. 1110 zł na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i 985 zł na zdrowotne,
- lipiec 2015 r. 1110 zł na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i 985 zł na zdrowotne.

W uzasadnieniu ZUS argumentował, że w toku kontroli ustalono, iż płatnik składek zawarł z ubezpieczonym umowę zlecenie z 1.04.2015 r. na okres od 7.04.2015 r. do 3.07.2015 r., której przedmiotem była wysyłka maili z informacją dotyczącą utworzenia w Ł. nowej uczelni do wskazanych odbiorców, w ilości min. 1000 maili dziennie oraz, że z tytułu tej umowy płatnik zgłosił ubezpieczonego tylko do ubezpieczenia zdrowotnego, gdyż ubezpieczony w okresie obowiązywania rzeczony umowy posiadał inny tytuł do ubezpieczenia – umowę o pracę, jednak z tego tytułu osiągał przychody w wysokości niższej od minimalnego wynagrodzenia. Zakład podał, że w toku kontroli ustalono, iż M. L. nie został zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowych i wypadkowego przez płatnika od 7.04.2015 r. do 3.07.2015 r. oraz nie zadeklarował składek od przychodu M. L.. Organ rentowy wyjaśnił, że z umowy zlecenia zawartej z płatnikiem wynika, że M. L. otrzymywał wynagrodzenie w maju, czerwcu i lipcu 2015 r. w wysokości po 1100 zł brutto. Zakład podał też, że płatnik składek 21.05.2018 r. wniósł zastrzeżenia do protokołu kontroli z 27.04.2018 r., które nie zostały rozpoznane z przyczyn formalnoprawnych. Organ rentowy zaakcentował, że płatnik w piśmie z 31.08.2018 r. wniósł o przeprowadzenie dowodów ze szczegółowego opisu zamówienia, przedstawiającego wymagania płatnika co do oczekiwanego rezultatu, przykładowych materiałów szkoleniowych w postaci skryptów i podręczników, z przykładowych materiałów szkoleniowych w postaci wydruków z platformy selflearningowej, jednakże żadnego z tych dokumentów choć mógł do nie załączyć do tego pisma. Zakład dodał, że płatnik chciał też złożyć ustnie wyjaśnienia, lecz organ rentowy nie uznał za uzasadnione udzielenie dodatkowego terminu na złożenie wyjaśnień i dowodów wymienionych w piśmie z 31.08.2018 r., gdyż płatnik posiadał możliwość złożenia tak wyjaśnień, jak i dowodów w toku postępowania kontrolnego, po zawiadomieniu go zakończeniu zbierania dowodów i o możliwości wypowiedzenia się w tym zakresie i zgłoszenia dowodów, akcentując, że łącznie oba okresy od wszczęcia kontroli i od zakończenia kontroli trwały wystarczająco długo by płatnik mógł to uczynić na wcześniejszym etapie, a nadto miał trzecią możliwość złożenia dowodów razem z zastrzeżeniami do protokołu kontroli. Konkludując ZUS stwierdził, że od kwoty wskazane w sentencji decyzji stanowiącej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płatnik jest zobowiązany naliczyć należne składki, podkreślając, że obowiązek rozliczenia składek ciąży na płatniku.

/decyzja k. 3521- 3526 akt ZUS/

Uznając powyższą decyzję za krzywdzącą, płatnik składek złożył od niej odwołanie, wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie, że ubezpieczony M. L. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym oraz wypadkowemu w okresie od 7.04.2015 r. do 3.07.2015 r., negując, że ubezpieczony w w/w okresie nie osiągał minimalnego wynagrodzenia z innego tytułu do ubezpieczeń jakim była umowa o pracę, argumentując, że z oświadczenia złożonego płatnikowi przez M. L. wynika, że w tym czasie uzyskiwał przychody w wysokości co najmniej 1750 zł w przeliczeniu miesięcznym, a zatem nie podlegał u płatnika składek z tytułu umowy zlecenia obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

/odwołanie k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie i o zasądzenie kosztów postępowania według norm prawem przepisanych, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie, argumentując, że oświadczenie ubezpieczonego o pracowniczym zatrudnieniu i uzyskiwaniu co najmniej minimalnego wynagrodzenia nie stanowi potwierdzenia faktycznego stanu rzeczy i dlatego nie uchyla obowiązku płatnika składek do zapłaty składek od umów zlecenia.

/odpowiedź na odwołanie k. 6/

Zainteresowany M. L. nie zajął stanowiska w sprawie.

/okolicznośćbezsorna/

W piśmie procesowym ZUS wyjaśnił, że w zaskarżonej decyzji błędnie podano podstawę wymiaru składek w kwotach po 1110 zł, zamiast po 1100 zł zgodnie z listami wynagrodzeń z umowy zlecenia.

/pismo procesowe ZUS k. 58/

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Płatnik składek - Centrum (...) Spółki z o.o. w P. zawarł z M. L. umowę zlecenia z dnia z 1.04.2015 r. na okres od 7.04.2015 r. do 3.07.2015 r., której przedmiotem była wysyłka maili z informacją dotyczącą utworzenia w Ł. nowej uczelni do wskazanych odbiorców, w ilości min. 1000 maili dziennie, za wynagrodzeniem 1100 zł brutto miesięcznie.

/niesporne, a nadto pismo ZUS z czerwca 2019 r. k. 59, akta kontroli na płycie CD k. 41/.

M. L. złożył płatnikowi oświadczenie, że w okresie na jaki została zawarta w/w umowa zlecenie pozostaje w stosunku pracy z innym płatnikiem składek i uzyskuje z tego tytułu co najmniej wynagrodzenie w wysokości minimalnej / niesporne, a nadto oświadczenie k. 4-5, akta kontroli na płycie CD k. 41/.

Płatnik składek z tytułu wykonania w/w umowy zlecenia wypłacił ubezpieczonemu umówione wynagrodzenie w kwotach po 1100 zł za maj, czerwiec i lipiec 2015 r.

/ akta kontroli na płycie CD k. 41, pismo ZUS z czerwca 2019 r. k. 59/

Płatnik składek w okresie od 7.04.2015 r. do 3.07.2017 r. zgłosił M. L. z tytułu zawartej 1.04.2015 r. umowy zlecenia jedynie do ubezpieczenia zdrowotnego, natomiast nie zgłosił ubezpieczonego z tego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowych i wypadkowego, ani nie zapłacił należnych składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu łączącej strony umowy zlecenia /niesporne/.

M. L. był zatrudniony w Straży Miejskiej w Ł. od 16.02.2009 r. do 31.10.2016 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku strażnika miejskiego, jednakże w okresie od 11.03.2014 r. do 30.06.2016 r. w stosunku do M. L. w/w pracodawca zastosował na podstawie art. 26 a ust. 3 ustawy z 29.08.1997 r. o strażach gminnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 706) zawieszenie w pełnieniu obowiązków służbowych, w związku z czym, zgodnie z art. 26 a ust. 4 tej ustawy, ubezpieczony otrzymywał z tytułu umowy o pracę w spornym okresie, tj. w maju, czerwcu i lipcu 2015 r., wynagrodzenie w wysokości 50% przysługującego mu wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków do wynagrodzenia określonych umową o pracę w wysokości 1280,50 zł brutto.

/pismo ZUS z 20.04.2018 r. k. 60, pismo Straży Miejskiej w Ł. k. 61, druk (...) k. 62-63, dane ubezpieczonego k. 64/

Od 1.01. do 31.12.2015 r. wynagrodzenie minimalne z tytułu umowy o pracę wynosiło zgodnie z ustawą z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. nr 200, poz. 1679 ze zm.) 1750 zł, a za pierwszy rok pracy 1400 zł miesięcznie /okoliczność powszechnie znana/.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlega oddaleniu.

W myśl art. 6 ust.1 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1778 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą systemową lub u.s.u.s., oba tytuły, tj. stosunek pracy łączący w badanym okresie M. L. ze Strażą Miejską w Ł. i umowa zlecenia z 1.04.2015 r. łącząca go z odwołującym się płatnikiem, rodziły w przypadku M. L. obowiązek podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

W sprawie wystąpił zatem zbieg tytułów, a taką sytuację reguluje przepis art. 9 ustawy systemowej. W ust. 1 tego przepisu, ustawodawca przewidział, że osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, 3, 10, 18a, 20 i 21, spełniające jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy, umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarły z pracodawcą, z którym pozostają w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonują pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostają w stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni, służby, pobierania świadczenia szkoleniowego, świadczenia socjalnego, zasiłku socjalnego albo wynagrodzenia przysługującego w okresie korzystania ze świadczenia górniczego lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie. Mogą one dobrowolnie, na swój wniosek, być objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi również z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust. 1a.

Z powyższego wynika, że podstawą zbiegu tytułu bezwzględnego z tytułem ogólnym jest istnienie obowiązku ubezpieczenia wynikającego z tytułu bezwzględnego oraz z tytułu pozwalającego na dobrowolne przystąpienie do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych (art. 9 ust. 1 u.s.u.s.). Reguła zbiegu polega na powstaniu obowiązku ubezpieczenia z tytułu bezwzględnego (stosunku pracy).

Zasada ta nie ma jednak charakteru bezwarunkowego, gdyż zgodnie z ustępem 1a przepisu art. 9 ustawy systemowej, wprowadzono zasadę, że ubezpieczeni wymienieni w ust. 1, których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni, służby, pobierania świadczenia szkoleniowego, świadczenia socjalnego, zasiłku socjalnego lub wynagrodzenia przysługującego w okresie korzystania ze świadczenia górniczego lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od określonej w art. 18 ust. 4 pkt 5a (kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę), podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust. 1b i art. 16 ust. 10a. Z tego zaś wynika, że ubezpieczeni wymienieni w art. 9 ust. 1 ustawie systemowej, których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów niż wskazanych w tym przepisie.

Sąd zważył zatem, że gdy podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne pracownika jest niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie art. 4 ust. 1 w związku z art. 2 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, to wówczas ubezpieczony będzie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów. W takim przypadku podstawę wymiaru składek na wymienione ubezpieczenia będzie stanowił przychód ze wszystkich źródeł, jakie ubezpieczony posiada (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2008 r., I UK 188/07). W powyższym zakresie dochodzi więc do rozszerzenia obowiązku ubezpieczenia, co leży w interesie wszystkich ubezpieczonych i jest uzasadnione celem fiskalnym (Gudowska B., Strusińska-Żukowska J. (red.), Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz, Wyd. 2, Warszawa 2014).

Sąd Okręgowy zważył też, że sformułowanie zawarte w przepisie art. 9 ust. 1a u.s.u.s., że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy jest brana pod uwagę w przeliczeniu na okres miesiąca, wywodzi się z tego, że przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, m.in. art. 41 ust. 1 u.s.u.s., zobowiązują płatników składek do składania informacji o osobie podlegającej ubezpieczeniom społecznym za dany miesiąc kalendarzowy (tzw. imienne raporty miesięczne). Składki na ubezpieczenie społeczne również rozlicza się w

systemie miesięcznym. Ma to swoje uzasadnienie w art. 85 § 1 k.p., który wprowadza zasadę, że wypłaty wynagrodzenia za pracę dokonuje się co najmniej raz w miesiącu, w stałym i ustalonym z góry terminie.

Rozpoznając badaną sprawę Sąd Okręgowy miał też na uwadze, że w świetle art. 9 ust. 1a u.s.u.s. nie ma nawet znaczenia wymiar czasu pracy (pełny czy niepełny), w jakim pracuje osoba ubezpieczona pozostająca w stosunku pracy i jednocześnie wykonuje umowę zlecenia. Istotne jest to, czy w miesięcznym rozliczeniu wysokość podstawy wymiaru składek z tytułu pozostawania w stosunku pracy (wysokość wynagrodzenia) jest równa co najmniej wysokości minimalnego wynagrodzenia. W orzecznictwie przyjmuje się bowiem, że pojęcie "kwoty minimalnego wynagrodzenia" za pracę stanowiącej przychód z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy nie jest w przypadku zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy równoznaczne z "wysokością minimalnego wynagrodzenia" określoną w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679 z późn. zm.), wobec czego pracownik zarabiający poniżej "kwoty minimalnego wynagrodzenia" i jednocześnie wykonujący pracę na umowę zlecenia - podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym z tytułu wykonywania umowy zlecenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2007 r., III UK 123/06).

W realiach niniejszej sprawy, aby M. L. jako osoba wykonująca na rzecz odwołującego się płatnika składek umowę zlecenia mógł podlegać obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tylko z tytułu stosunku pracy łączącego ubezpieczonego w badanym okresie z innym płatnikiem składek – Strażą Miejską w Ł., to musiałby on miesięcznie osiągać minimalne wynagrodzenie za pracę i to niezależnie od wymiaru czasu pracy. Ze złożonych zaś do akt sprawy dokumentów przez Straż Miejską i przez ZUS wynika, że w spornym okresie, tj. w maju, czerwcu i lipcu 2015 r. M. L. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w Straży Miejskiej w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy jako strażnik miejski, lecz od 11.03.2014 r. do 30.06.2016 r. pracodawca zastosował wobec niego art. 26 a ust. 2 ustawy z 29.08.1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 706 ze zm.), tj. zawieszenie w pełnieniu obowiązków służbowych i w związku z tym zgodnie z art. 26 a ust. 4 w/w ustawy, M. L. otrzymywał 50% wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków do tego wynagrodzenia w wysokości 1280,50 zł (zgodnie z danymi ubezpieczonego o podstawach wymiaru składek wynosiło - k. 64). Tym samym M. L. nie osiągał w badanym okresie minimalnego wynagrodzenia za pracę, które od 1.01. do 31.12.2015 r. wynosiło zgodnie z ustawą z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. nr 200, poz. 1679 ze zm.) 1750 zł brutto miesięcznie, a za pierwszy rok pracy 1400 zł brutto miesięcznie.

Podkreślić należy, że odwołujący się płatnik w toku postępowania nie kwestionował tych okoliczności, a jedynie podnosił, że ubezpieczony złożył mu oświadczenie, z którego wynikało, że w okresie na jaki zawarł z M. L. umowę zlecenia z 1.04.2015 r. ubezpieczony pozostawał w stosunku pracy i uzyskiwał z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie co najmniej wynagrodzenia minimalnego. Dodać wypada, że ZUS nie kwestionował, że takie oświadczenie ubezpieczony złożył odwołującemu.

Kluczowe jednak w sprawie było to, że ZUS słusznie podnosił, że wobec ustalonych w toku kontroli ZUS-skiej faktów, które znalazły potwierdzenie w toku sądowego postępowania odwoławczego, M. L. w okresie objętym decyzją od 7.04.2015 r. do 3.07.2015 r. ze stosunku pracy nie uzyskiwał miesięcznie co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę, wobec czego zgodnie z art. 9 ust. 1 i 1a u.s.u.s. podlegał on obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu także z tytułu umowy zlecenia zawartej 1.04.2015 r. z płatnikiem składek. Stanowisko ZUS znalazło potwierdzenie w materiale dowodowym zebrany w toku niniejszego postępowania odwoławczego.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 u.s.u.s. obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Stosownie do art. 13 pkt 2 w/w ustawy, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne w następujących okresach, osoby wykonujące pracę nakładczą oraz zleceniobiorcy - od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 i 2 ustawy systemowej, każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, a obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1-4, 6-9b, 11, 12, 19-22, ust. 2, 2a i 2d, duchownych będących członkami zakonów lub klasztorów oraz osób współpracujących, o których mowa w art. 8 ust. 11, należy do płatnika składek.

W art. 18 ust. 3 cyt. ustawy postanowiono, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorców ustala się zgodnie z ust. 1, jeżeli w umowie agencyjnej lub umowie zlecenia albo w innej umowie o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, określono odpłatność za jej wykonywanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 tej ustawy, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3.

Z kolei zgodnie z art. 81 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1938 ze zm.) do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a, d-i i pkt 3 i 35, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5, 6 i 10. W ust. 6 tego przepisu postanowiono zaś, że podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych.

W świetle poczynionych rozważań i treści przytoczonych przepisów należy zatem uznać, że decyzja ZUS w zakresie podlegającym badaniu, tj. w zakresie w jakim Zakład ustalił, że M. L. podlega u płatnika składek obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy zlecenia od 7.04.2015 r. do 3.07.2015 r. jest prawidłowa i odpowiada prawu.

Jako, że odwołujący się płatnik nie kwestionował wskazanych w skarżonej decyzji podstaw wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne z tytułu umowy zlecenia, a jedynie fakt samego podlegania tym ubezpieczeniom przez M. L., przeto jedynie na marginesie Sąd Okręgowy pragnie zauważyć, że w piśmie procesowym z dnia 17.06.2019 r. ZUS przyznał, że błędnie w decyzji podano wysokość podstawy składek w kwocie 1110 zł, zamiast 1100 zł, wskazując, że wynagrodzenie z umowy zlecenia wynosiło 1100 zł i w takiej wysokości było wypłacane przez płatnika ubezpieczonemu zgodnie z listami wypłat znajdującymi się w aktach kontroli.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS.

8 X 2019 roku.